

živn. řádu z r. 1859 č. 227 ř. z. (před novelisací v dnešním znění) nebyli sklepníci a kočí za živn. pomocníky pokládáni. Není proto ani onen poukaz stížností způsobilý dovoditi, že obchodními pomocníky podle § 73 lit. a) živn. ř. jest rozuměti pomocníky, zaměstnané jen při živnostech obchodních podle § 38 živn. řádu.

Č. 11.452.

Pojištění pensijní: Podléhá prodavačka v uzenářském obchodě pojistné povinnosti podle zák. č. 26/1929 Sb.?

(Nález ze dne 29. září 1934 č. 5809.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 11.451 a 11.447/34.

Věc: Firma Josef Ch. v P. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem z 29. dubna 1931 zrušil zem. úřad v Praze výměr úřadovny A Všeobecného pensijního ústavu v Praze o pojistné povinnosti Antonie E., zaměstnané u stěžující si firmy, za dobu od 20. srpna 1928 do 7. srpna 1929 podle zák. č. 89/20 Sb. a č. 26/29 Sb. a vyslovil, že Antonie E. ve sporné době pojistné povinnosti nepodléhala.

Odvolání, jež proti tomuto rozhodnutí podala jednak Antonie E., jednak zmíněná úřadovna, min. soc. péče nař. rozhodnutím částečně vyhovělo a měníc v odpor vzaté rozhodnutí vyslovilo, že Antonie E. podléhala pojistné povinnosti pouze v době od 1. ledna 1929 do 7. srpna 1929 podle zák. č. 26/29 Sb. V důvodech tohoto rozhodnutí je uvedeno: Skutkové zjištění rozhodnutí vzatého v odpor doplňuje min. na základě seznání zaměstnankyně Antonie E., svědeckých výpovědí a částečně i seznání firmy v tom směru, že Antonie E. kromě prodeje uzenářského zboží obstarávala též — a sice střídavě s ostatními prodavačkami — úklid krámských pultů a konala pochůzky pro zboží do dílny, že však v její činnosti převládal časově prodej zboží. Při svých vlastních pracích dozírala současně na jednu mladší krámskou a 2 učednice. Vrchní dohled nad všemi zaměstnanci vedl obchodvedoucí (vrchní krámský). Vycházejíc z těchto zjištění, ztotožňuje se min. i s tou částí rozhodovacích důvodů, pokud se jimi práce konané E.-ovou se zřetelem k zák. č. 20/1910 ř. z. neuznávají jako služby kupecké, vyžadující zvláštních znalostí, výcviku a pohotovosti. Nelze proto považovati E.-ovou za zaměstnance, konajícího práce po rozumu zák. o obchodních pomocnících ani ve smyslu § 1 odst. 2 b) zák. č. 89/1920 Sb., ani podle § 1 odst. 1 č. 4 (věta první) zák. č. 26/1929 Sb. Stejně jest přisvědčiti rozhodnutí v odpor vzatému i v tom směru, že příležitostný dozor Ant. E. nad jednou prodavačkou a dvěma učednicemi, který časově i významem ustupoval do pozadí oproti vlastní prodejní činnosti, nezakládá pojistnou povinnost; takový dozor nelze kvalifikovati ani jako odborný dozor podle § 1 odst. 1 č. 6 a) pens. zák. č. 26/1929 Sb., ani jako pravidelný dozor podle § 1 odst. 1 lit. a) zák. č. 89/1920 Sb., jak nutno vzhledem ke sporné době dodat. Min. soc. péče nesouhlasí s rozhodnutím zem. úřadu, pokud vylučuje E.-ovou od 1. ledna 1929 z pojistné povinnosti

z důvodu, že není ani obchodním pomocníkem podle § 73 lit. a) živn. řádu. Pojem obchodního pomocníka podle živn. řádu nelze vykládati úzce v tom smyslu, že by takovými pomocníky byly pouze osoby zaměstnané v živnostech obchodních podle § 38 živn. řádu. Ustanovení § 73 živn. řádu mluví o pomocných silách v živnostech vůbec a nerozeznává tu mezi živnostmi obchodními a výrobními (srov. nář. Budw. 4858/A-1906). K tomu přistupuje, že i za platnosti pens. zák. č. 26/1929 Sb. je pro pojistnou povinnost zaměstnance směrodatný nikoliv druh závodu, v němž se zaměstnání vykonává, nýbrž způsob zaměstnání (konání prací převážně duševních ve smyslu odst. 2 § 1 nebo příslušnost zaměstnance — hledíc k jeho zaměstnání — k některé z kategorií č. 1—6 odst. 1 téhož paragrafu). Ostatně již z textace ustanovení § 1 odst. 1 č. 4. pens. zák. (obrat »dále«) třeba usuzovati, že zákonodárce vztahuje pojistnou povinnost i na osoby, které nemají ve svém zaměstnání kupecké zdatnosti, jaká náleží k pojmu prací kupeckých. Vzhledem k tomu dlužno pojem obchodního pomocníka podle živn. řádu vykládati v tom smyslu, že takovými pomocníky jsou všechny osoby, které jsou převážně zaměstnány živn. odbytem zboží, a podrobiti tedy pojistné povinnosti všechny prodavače vůbec, pokud jsou živn. pomocníky, bez ohledu na to, zda mají kupeckou zdatnost či nikoliv. Živn. pomocníkem pak rozumí ustálená judikatura osobu, jejíž zaměstnání náleží k podstatě živnosti a nespočívá toliko v podřízených pracích pomocných. Že živn. odbyt zboží nelze za takové podřízené práce pomocné pokládati, jest zřejmé. Poněvadž i E.-ová byla ve sporné době zaměstnána převážně živn. odbytem zboží, je obchodním pomocníkem podle § 73 lit. a) živn. řádu a jako taková podléhala ode dne účinnosti pens. zák. č. 26/1929 Sb., t. j. od 1. ledna 1929 do konce sporné doby (do 7. srpna 1929) pojistné povinnosti podle § 1 odst. 1 č. 4 (věta druhá) cit. zák.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvažil nss toto:

Na sporu jest otázka, koho sluší rozuměti obchodním pomocníkem ve smyslu § 1 odst. 1 č. 4 věta druhá pens. zák., jenž v právě citovaném ustanovení podrobuje pojistné povinnosti obchodní pomocníky podle § 73 lit. a) živn. řádu. Stížnost je názoru, že obchodními pomocníky jest tu rozuměti jen pomocníky při živnostech obchodních podle § 38 živn. řádu, do kteréž kategorie však živnost stěžující si firmy nespadá, žal. úřad pak, že jím jest rozuměti pomocníky, zaměstnané živn. odbytem zboží při jakékoliv živnosti.

Takto spornou otázkou zabýval se nss již v nář. Boh. A 10.451/34 a rozhodl ji ve smyslu eventuality žal. úřadu, vysloviv právní názor, že obchodními pomocníky podle § 73 lit. a) živn. řádu, povinnými pensijním pojištěním podle § 1 odst. 1 č. 4 věta druhá pens. zák. č. 26/1929 Sb., jest rozuměti pomocníky, zaměstnané převážně živn. odbytem zboží, nehledíc na povahu živnosti.

Stížnost, vycházejíc z názoru opačného, není důvodna.

Č. 11.453.

Samospráva zemská. — Řízení správní: Za účinnosti zák. č. 125/1927 Sb. rozhoduje o povinnosti platiti zemské přírážky